

Samrådsunderlag

Väderstad AB

Avgränsningssamråd med allmänheten och enskilt särskilt berörda

2023-09-14

1. INLEDNING OCH BAKGRUND

1.1. Bakgrund och syfte

Väderstad AB tillverkar jordbruksmaskiner sedan 1962 i Väderstad, och sedan början av 1970-talet på nuvarande område. I nuläget är det cirka 1500 anställda på verksamheten i Väderstad.

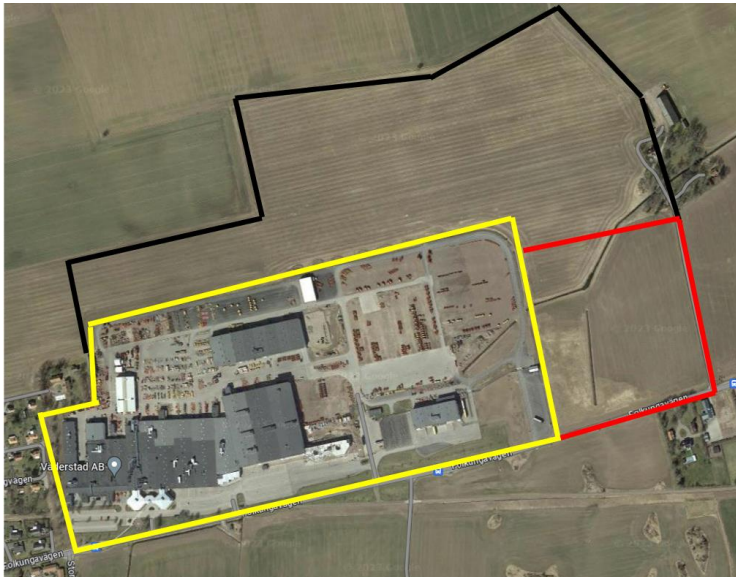
För verksamheten finns ett tillstånd enligt miljöbalken från 2003. Begränsningen i tillståndet är förbrukningen av organiska lösningsmedel som används vid målning av maskinerna.

För att möta kundernas behov har Väderstad AB för avsikt att utöka verksamheten till att också omfatta del av angränsande fastighet och behöver därför ansöka om nytt tillstånd. Den utökade verksamhetsytan krävs främst för byggnation av utveckling och testverksamhet, uppställningsytor för färdiga maskiner eller maskiner som väntar på delar samt uppförande av en miljöstation.

1.2. Översiktlig beskrivning av planerad ändring av verksamhet

Väderstad AB tillverkar jordbruksmaskiner i sin verkstadsindustri. Ansökan innebär en utökning av verksamhetsområdet på fastigheten Mjölby Väderstads-Nybble 3:2 samt del av närliggande fastigheten Mjölby Väderstads-Nybble 3:1. Nedan i Figur 1 anges nytt översiktligt verksamhetsområde. Utökningen innebär dock inte att lackeringen kommer att öka jämfört med dagens tillståndsgivna nivå. Väderstad AB får idag förbruka högst 150 ton organiska lösningsmedel. Så stor förbrukning behövs inte längre utan kommer att kunna begränsas till maximalt 120 ton per år, vilket dock är mer än nuvarande förbrukning.

I nuläget tillverkas cirka 6 500 jordbruksmaskiner (jordbearbetningsmaskiner, såmaskiner och precisionssåmaskiner). För närvarande pågår arbete för att bygga ut kapaciteten till ca 10 000 maskiner. Den kommande ansökan kommer att baseras på att Väderstad ska kunna tillverka upp emot 15 000 maskiner.

Figur 1: Dagens verksamhet bedrivs inom det gula området. Gällande detaljplan för verksamheten innefattar även det röda området. Det utökade området för miljötillståndet ligger inom den svarta och röda linjen.

Råvaror i produktionen är olika typer av järnmaterial såsom balk, plattjärn, stång, rör och plåt. Vissa komponenter köps färdiga såsom hjul, sålådor, hydraulik, elektronik och vält-ringar.

Produktionen sker genom att råmaterial bearbetas mekaniskt genom laserskärning, svarvning, pressning, borrar, slipning mm. Detaljer svetsas ihop till större enheter. En stor del av svetsningen sker automatiskt i svetsrobotar. Förbehandling av godset inför målning sker genom blästring med stålkulor i en sluten blästringsmaskin. Målning av produkterna sker i sprutboxar av typen torrbox. Sprutmålningen sker elektrostatiskt vilket innebär att färgen effektivt dras till det gods som målas. En stor del av målningen sker med hjälp av målningssrobot. Det målade godset torkas i torkugn som värms med el. Slutligen sker montering till färdiga enheter.

Produktion sker dygnet runt från söndag kväll till fredag eftermiddag. Produktion sker även vissa helger. Någon förändring av drifttiderna planeras inte för den sökta verksamheten.

2. TILLSTÅNDSPLIKT OCH SAMRÅD

2.1. Prövningsprocess och tillstånd

Tillstånd för verksamheten kommer sökas hos Miljöprövningsdelegationen (MPD) vid Länsstyrelsen i Östergötland. Verksamheten ska tillståndsprövas enligt gällande lagstiftning och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ska tas fram.

Förenklad skiss över prövningsprocessen visas i Figur 2. I detta skede befinner vi oss i skedet ”avgränsningssamråd”. Då har berörda och allmänheten möjlighet att inkomma med synpunkter på den planerade verksamheten och på utformningen av miljökonsekvensbeskrivningen. När samrådet är klart upprättas en samrådsredogörelse som innehåller de synpunkter som inkommit. Samrådsredogörelsen bifogas sedan ansökningshandlingarna. När MPD bedömt att ansökan är komplett kungörs den i ortspressen och allmänheten har då möjlighet att yttra sig över ansökan.

Figur 2 Förenklad skiss över prövningsprocessen. Nu genomförs avgränsningssamrådet.

3. MILJÖEFFEKTER

Nedan följer de preliminära miljöeffekter som verksamheten kan ge upphov till. Dessa kommer senare att utredas och konsekvensbedömmas i en miljökonsekvensbeskrivning som kommer att bifogas ansökningshandlingarna.

3.1. Nyttjande av mark

Utökningen av verksamhetsområdet innebär att jordbruksmark tas i anspråk. Jordbruksmarken är en viktig resurs för att producera livsmedel, foder, energigrödor och andra råvaror. Jordbruksmark kan ses som en ändlig naturresurs då det i praktiken är omöjligt att återskapa jordbruksmark som exploaterats.

Brukningsvärd jordbruksmark får endast tas i anspråk för anläggningar som tillgodoser väsentliga samhällsintressen och om dessa väsentliga samhällsintressen inte kan

tillgodoses tillfredställande på annan mark. Sådana samhällsintressen kan vara t. ex. bostadsförsörjningsbehovet, intresset av att kunna lokalisera bostäder och arbetsplatser nära varandra, att skapa väl fungerande och lämpliga tekniska försörjningssystem samt att säkerställa viktiga rekreationsintressen.

För Väderstads del är bedömningen att väsentligt samhällsintresse föreligger då verksamheten är en viktig näringsverksamhet som bland annat bidrar generellt till miljöförbättrande åtgärder för jordbruket. En utökning i anslutning till befintlig verksamhet kan endast ske på jordbruksmark.

3.2. Utsläpp till luft

Det mest betydande utsläppet till luft kommer från lösningsmedel från måleriet. Reduktion av detta utsläpp sker genom en reningsanläggning med en reningsgrad på ca 95 %.

Vidare sker utsläpp till luft av partiklar från ett 15-tal punktkällor. Stoftutsläppen utgörs bland annat av färgstoft från målningsanläggningen. För avskiljning av dessa partiklar i frånluften från anläggningen finns filter. Svetsning och annan bearbetning av metall ger också upphov till stoft. Denna luft leds till allmänventilationen som också är försedd med filter. Miljökonsekvensbeskrivningen kommer att baseras på stoftmätningar.

Verksamheten genererar också utsläpp till luft från transporter.

3.3. Utsläpp till vatten

Utsläpp av vatten består av sanitärt avloppsvatten som avleds till spillvattennätet. Utsläpp av processvatten från produktionen förekommer inte. I övrigt sker utsläpp till dagvatten från spolplattor och utsläpp till spillvattennätet från tvätthallen. Dagvattnet från verksamhetsområdet avleds till Hygnestadbäcken.

3.4. Buller

Buller uppkommer huvudsakligen från fläktar och ventilationssystem samt från interna och externa transporter. Vid lossning och lastning av metallavfall uppkommer också buller.

En bullerutredning kommer att upprättas inom ramen för miljökonsekvensbeskrivningen.

3.5. Natur- och kulturområden

Verksamheten ligger relativt långt ifrån riksintressen avseende natur- och kulturmiljö. Några direkta miljöeffekter på riksintressena bedöms inte uppkomma och påverkan på dessa kommer därmed endast beskrivas översiktligt i miljökonsekvensbeskrivningen.

3.6. Energianvändning

Uppvärmning av lokalerna sker med fjärrvärme. El används för drift av maskiner, reningsanläggning, ventilation, belysning m.m. Verksamheten berörs av lag (SFS

2014:266) om energikartläggning i stora företag. Arbete med energifrågorna sker enligt denna lag.

3.7. Trafik

Nuvarande miljötillstånd omfattar ca 320 tunga fordonsrörelser/dygn till och från anläggningen. Den utökade verksamheten kommer inte att innebära fler transporter än vad nuvarande miljötillstånd medger. Antalet transporter kommer öka jämfört med dagens nivå (ca 140 tunga fordonsrörelser till och från anläggningen). Den största delen av trafiken till och från verksamheten passerar centrala Väderstad.

3.8. Risker

För verksamheten finns en intern miljöriskanalys framtagen. Den mest betydande risken utgörs av läckage av olja och annan vätska från containrar med avfall. Vidare har risker bland annat bedömts för andra läckage samt för bränder och här bedöms riskerna vara små.